

TOIMENPIDEALOITE 233/2000 vp

Omaishoidon tuen kehittäminen

Eduskunnalle

Väestön ikääntyessä joudutaan entistä enemmän pohtimaan sitä, miten vanhusten hoidosta selviydytään, kun toimintakyky alenee ja sairaudet vaikeavat. Tosiasia on, että kotona tapahtuva hoitotyö on inhimillisempää kuin laitoshoido. Se on myös taloudellisesti edullisempää. Tämä koskee myös vammaisten ja pitkäaikaissairaiden hoitoa sekä terminaalihoidoita.

Kunnissa vallitsee nykyisin kirjava käytäntö siitä, kuka on oikeutettu saamaan omaishoidon tukea. Siksi hoidon määrittely vaatii selkiyttämistä. Kunnissa ei ole osattu varata riittäviä määrärahoja tähän tarkoitukseen, minkä vuoksi rahat usein loppuvat jo puolessa välissä vuotta eikä uusia sopimuksia voida tehdä. Näin omaishoidon tuen saaminen on monessa tapauksessa sattumanvaraista, koska sitä ei ole määritelty subjektiiviseksi oikeudeksi. Maassamme on noin 300 000 omaishoidossa olevaa henkilöä, mutta vain 20 000 on virallisesti kunnan myöntämän omaishoidon tuen piirissä. Omaishoitolaisten henki ei näin ollen kunnissa toteudu. Omaishoitoa mää-

rittelevän lain mukaan omaishoitoa on tuettava sekä taloudellisesti että palvelujen avulla.

Omaishoitoon sitoutuneiden henkilöiden asemassa on myös korjattavaa. Riittävästä vapaapäivistä, vuosilomasta ja eläketurvasta sekä muista tukipalveluista, mm. kotipalveluista, on säädettävä lailla. Myös verotuksen ongelmat edellyttävät korjausta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin omaishoidon tukeen oikeuttavien kriteerien selkiyttämiseksi ja omaishoitajien lainsäädännöllisen aseman korjaamiseksi ja

että hallitus ryhtyy lainvalmisteluun, jotta jokaisella kriteerit täyttävällä henkilöllä on mahdollisuus saada omaishoitoa ja siihen liittyviä tarpeellisia tukipalveluja.

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 2000

Leea Hiltunen /skl